

РОЗДІЛ V

Гроші, фінанси та кредит

УДК 336:331.1.

Карлін Микола,
доктор економічних наук, професор,
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки,
завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
м. Луцьк, ORCID ID 0000-0002-1421-1066
e-mail: karlin.lutsk@gmail.com

Кошкіна Катерина,
аспірантка,
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки,
кафедра фінансів, банківської справи та страхування,
м. Луцьк, ORCID ID 0000-0002-6057-2313
e-mail: ekateryna.1987.az@gmail.com

<https://doi.org/10.29038/2411-4014-2019-04-166-172>

ЗДІЙСНЕННЯ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В ПОЛЬЩІ: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ

В статті аналізуються особливості здійснення публічних закупівель в Польщі, чинники, які впливають на їх ефективність; права та обов'язки контролюючих структур країни в царині здійснення державних закупівель; фінансова відповідальність їх працівників у разі порушення законодавства при проведенні цих закупівель. Проаналізовано й зміни, які відбулися у здійсненні державних закупівель після вступу Польщі до ЄС, які важливо взяти до уваги в Україні на її шляху до вступу в Євросоюз.

Ключові слова: державні закупівлі, Європейський Союз, Польща, Україна.

Карлін Николай,
доктор экономических наук, профессор,
Восточноевропейский национальный университет имени Леси Украинки,
заведующий кафедрой финансов, банковского дела и страхования,
г. Луцк

Кошкина Екатерина,
аспирантка,
Восточноевропейский национальный университет имени Леси Украинки,
кафедра финансов, банковского дела и страхования,
г. Луцк

ОСУЩЕСТВЛЕНИЕ ГОСУДАРСТВЕННЫХ ЗАКУПОК В ПОЛЬШЕ: ОПЫТ ДЛЯ УКРАИНЫ

В статье проанализированы особенности осуществления публичных закупок в Польше, факторы, влияющие на их эффективность; права и обязанности контролирующих структур страны в области осуществления государственных закупок; финансовая ответственность их работников в случае нарушения законодательства при проведении этих закупок. Проанализированы и изменения, которые произошли в осуществлении государственных закупок после вступления Польши в ЕС, важно учесть в Украине на ее пути к вступлению в Евросоюз.

Ключевые слова: государственные закупки, Европейский Союз, Польша, Украина.

Mykola Karlin
Doctor of Economic Sciences, Full Professor,
Lesya Ukrainka Eastern European National University
Head of the Department of Finance, Banking and Insurance
Lutsk

Kateryna Koshkina
graduate student
Lesya Ukrainka Eastern European National University,
Department of Finance, Banking and Insurance
Lutsk

PUBLIC PROCUREMENT IN POLAND: EXPERIENCE FOR UKRAINE

The article analysed the features of public procurement in Poland and the opportunities to apply this experience in Ukraine in order to increase the financial efficiency of these procurement. In particular the Polish Public Procurement Agency executes both a monitoring the formal compliance with the law in procurement procedures and the macro-monitoring of the functioning of the entire public procurement system in Poland, to which Ukrainian Government should pay particular attention. First of all, it concerns the importance of certain indicators of procurement efficiency, which are not always measured by cost savings (and the methods of calculating cost savings are a rather debatable issue).

The purpose of the article is to reveal the main features of public procurement in Poland.

The Supreme Chamber of Control of Poland and its regional units control public procurement mainly after the conclusion of the contract; while not limiting the ability of the Chamber of Control to verify procurement during their implementation too; public procurement audits can be carried out at any stage of procurement, which is also important to consider in Ukraine.

The structure of the Office of the Public Procurement Agency of Poland, which employs only 130 people, is also effective. The structure includes 7 departments, in particular, the law department, 2 control departments, education and analysis information department, appeal department, organizational and financial department, internal audit department. Control departments are divided into two areas depending on using of funds – funds from the state budget (21 people) and EU funds (21 people). Verification of compliance with procurement law by customers is the responsibility of the control departments. At the same time there are more than 3,000 people in the State Audit Service of Ukraine, including regional divisions.

The issue of financial responsibility in Poland is governed by a special Law on Violation of Budget Discipline. In particular, this Law provides for the following types of financial punishment: warning; reprimand; a fine; prohibition to perform the functions as an official. If a punishment is determined as a reprimand, the person is not entitled to receive bonuses, other incentive payments during the term of punishment. If only a warning is imposed then the premium can be paid.

Keywords: public procurement, European Union, Poland, Ukraine.

Постановка проблеми у загальному вигляді і її зв'язок з важливими науковими та практичними проблемами. Держава в умовах формування та розвитку ринкової економіки є одним із основних учасників економічного процесу не лише з точки зору виконання нею функцій контролю та регулювання, але й точки зору того, що вона виступає досить потужним споживачем товарів, робіт і послуг. У процесі виконання своїх цільових функцій в держави виникає проблема матеріально-технічного забезпечення, як при реалізації державних програм, так і у поточній діяльності. Здебільшого ця проблема вирішується придбанням необхідних ресурсів (матеріальних, інтелектуальних та фізичних). Такі закупівлі називають державними закупівлями. Державні закупівлі є вагомим інструментом регулювання попиту та пропозиції на конкретні види продукції, оскільки являє собою придбання товарів, робіт і послуг за кошти державного бюджету. В силу цього важливо добитися ефективного використання бюджетних коштів, виділених на державні закупівлі в Україні, чого поки не вдається досягнути. Для підвищення прозорості та ефективності використання цих коштів у нашій країні доцільно дослідити досвід в цьому питанні країн-членів ЄС, передусім

Польщі. Якщо говорити про «нових» держав-членів ЄС, власне польський досвід є найбільш показовим для України. Зокрема Агентство публічних замовлень здійснює як моніторинг формального дотримання вимог закону у процедурах закупівлі, так і макро моніторинг функціонування всієї системи державних закупівель Польщі. Українському уряду доцільно звернути особливу увагу саме на здійснення аналітичного макро моніторингу всієї сфері публічних закупівель, особливо в умовах суттєвих змін в системі. Зокрема, це стосується важливості певних індикаторів саме ефективності закупівель, які далеко не завжди вимірюються економією (та власне і способи підрахунку економії є доволі дискусійним питанням).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. З кожним роком все більше зарубіжних та українських вчених і практиків шукають нові підходи до вирішення проблем підвищення фінансової ефективності державних закупівель. Значний позитивний досвід в цьому питанні нагромаджено в Польщі, який важливо використати в Україні. Теоретичні та методологічні основи державних закупівель у країнах світу та в Україні дослідили такі зарубіжні та українські вчені, як: Л. Акімова, І. Бондар, О. Воробйова, В. Геєць, Д. Гелбрейт, В. Горин, О. Длугопольський, М. Карлін, О. Міщенко, Т. Мороз, В. Морозов, О. Овсянюк-Берладіна, А. Олефір, М. Письменна, О. Рижова, В. Смиринський, І. Сидоренко, Дж. Стігліц, Н. Ткаченко, Г. Харченко, А. Храмкін, В. Чабан, І. Чорна, Н. Цибульник, О. Шатковський. Водночас, поглиблений аналіз польського досвіду проведення державних закупівель дозволить виявити ефективні підходи до їх здійснення й в Україні, оскільки основним завданням реформування сфери публічних закупівель у нашій країні є впровадження ефективної їх системи відповідно до принципів і підходів, які застосовуються країнами ЄС, що має забезпечити фінансову ефективність та прозорість процедури закупівель.

Мета та завдання статті. Метою статті є розкриття основних особливостей здійснення державних закупівель в Польщі. Відповідно, завданнями статті є обґрунтування напрямів реформування механізму здійснення державних закупівель в Україні з урахуванням польського досвіду; виявити фінансові особливості здійснення державних закупівель в Польщі та можливості їх запровадження у нашій країні; дослідити форми фінансової відповідальності посадових осіб за порушення здійснення державних закупівель в Польщі та доцільність їх реалізації в Україні.

Викладення основного матеріалу та обґрунтування отриманих результатів дослідження. Історія тендерного законодавства Польщі бере початок з 1994 року. Саме, тоді було прийнято перший Закон про регулювання публічних закупівель в Польщі, яким було запроваджено вибір виконавців державних замовлень на конкурсних засадах та створено єдиний координаційний орган з питань закупівель. До того базового Закону неодноразово вносилися зміни, направлені на його вдосконалення та приведення до вимог ЄС.

З 2004 року, коли Польща вступила до ЄС, порядок здійснення закупівель регулюється Законом Польщі «Про публічні закупівлі», який був адаптований до відповідних директив ЄС щодо державних закупівель (№2014/24/UE, №2014/25 UE), останні зміни були внесені у 2016 році. В Законі визначаються всі загальні норми сфери публічних закупівель, роль і функції Агентства публічних замовлень, контрольні та інші повноваження державних органів у сфері закупівель. Дія Закону поширюється на закупівлі, що перевищують 30 тисяч євро. Встановлені також межі для обов'язкового проведення міжнародних тендерів (з публікацією у спеціальному електронному бюлетені ЄС), відповідно 418 тис. євро (нові вартісні межі ЄС з 2016 року) для товарів і послуг та 5 млн. 225 тис. євро – для робіт. Суб'єктами, на які поширюється дія Закону, є як державні органи та установи і організації, що фінансуються з бюджету Польщі, так і підприємства, що діють в окремих визначених Законом секторах (комунальні послуги, газо-, електропостачання тощо).

Польський Закон детально описує всі необхідні процедурні етапи закупівель, зокрема оприлюднення, вимоги до тендерної документації, хід публічних закупівель, вимоги до укладення договору про закупівлю тощо. Переважне застосування для понад порогових закупівель має процедура відкритих торгів (близько 80 відсотків). Однак, передбачені також процедури обмеженого тендеру, переговорів без оголошення та з оголошенням, можливості застосування яких визначені Законом. Обов'язкове оприлюднення річного плану закупівель запроваджено останніми змінами до Закону, що відбулися у минулому році. Ще однією польською особливістю є обов'язкове застосування нецінових критеріїв оцінки при проведенні процедури відкритих торгів. Вага цінового критерію у цьому випадку не повинна перевищувати 60 відсотків. На думку польських фахівців така

практика дає можливість акцентувати більшу увагу на якісних характеристиках предмета закупівлі. У цьому, досвід Польщі кардинально відрізняється від українського. Адже в нашому Законі передбачена можливість застосування нецінових критеріїв лише у разі, якщо закупівля носить складний специфічний характер. Водночас питома вага цінового критерію не може бути нижчою ніж 70 відсотків.

У Польщі контрольні функції щодо публічних закупівель, як і в Україні, мають декілька структур [1]. Насамперед, це Агентство публічних замовлень, що існує з 1995 року і має статус окремого центрального органу виконавчої влади, яке координується Міністерством економіки. Вагомі повноваження має Вища палата контролю Польщі, яка на відміну від відповідного органу в Україні контролює процес використання коштів, як державного, так і місцевих бюджетів, а також питання використання державного майна. До ключових органів, що здійснюють нагляд і контроль необхідно також віднести: Апеляційну палату оскаржень (орган оскарження), яка здійснює досудовий розгляд претензій учасників щодо організації замовниками процедур закупівель та Відомство захисту конкуренції та прав споживачів, яке проводить розслідування щодо наявності змов. В Україні аналогічні функції здійснює Антимонопольний комітет.

В підпорядкуванні Міністерства фінансів Польщі функціонує апарат уповноважених з контролю за використанням державних фінансів, у тому числі на закупівлі. Уповноважені розглядають звернення щодо можливих порушень при витрачанні коштів та встановлюють відповідальність конкретних посадових осіб за порушення. Наразі в Польщі є 70 таких уповноважених. Крім цього, є 16 (за кількістю воєводств) регіональних комісій, які виконують функції розгляду апеляцій. Окремий додатковий контроль здійснюється за закупівлями, фінансування яких повністю чи частково здійснювалося за рахунок коштів Євросоюзу. Такий контроль здійснює спеціальний департамент, що входить до складу Агентства публічних замовлень. Але такий механізм склався не зразу, влада Польщі до його побудови йшла поступово, адаптуючись до вимог ЄС. Основним контролером дотримання правильності процедур закупівель є Агентство публічних замовлень. Контроль закупівель польським Агентством здійснюється кількома шляхами: проведення планових та позапланових документальних перевірок закупівель; за зверненням державних органів, громадських організацій та громадян; аналізу інформації розміщеної в бюлетені закупівель.

Обов'язковому контролю підлягають закупівлі, що фінансуються чи спів фінансуються за рахунок коштів ЄС, що дорівнюють чи перевищують 10 млн. євро (при закупівлі товарів чи послуг) та 20 млн. євро (для робіт). На відміну від інших контролюючих органів Польщі, які займаються пост-фактум контролем, оперативний контроль чи моніторинг закупівель здійснює саме Агентство публічних замовлень. Строк контролю становить від 14 до 30 робочих днів. За потреби цей строк може продовжуватися. За результатами моніторингу чи перевірки Агентство публічних замовлень готує: рекомендації щодо усунення порушень (якщо порушення не критичні та виявлені на стадії, яка допускає можливість усунення); рекомендації щодо відміни процедури, у разі якщо порушення є серйозними та не можуть бути усунуті; звернення до Апеляційної палати оскаржень щодо анулювання результатів процедури закупівлі; рішення про накладення штрафу на замовника. Після отримання висновку за результатами перевірки замовник має 7 днів для підготовки своїх заперечень (за наявності) до Голови Агентства публічних замовлень. Остаточне рішення за результатами перевірки у разі незгоди замовника з висновком Агентства приймає Апеляційна палата оскаржень.

Вища палата контролю Польщі та її регіональні підрозділи (далі – Палата контролю) здійснюють контроль публічних закупівель переважно після укладення договору. Однак це не обмежує можливості Палати контролю щодо перевірок закупівель і у період їх проведення. Фактично у Польщі це «супер-контрольний» орган, який може перевіряти «все і вся», що стосується використання публічних коштів. Можливо це обумовлено історією цього органу, заснованого ще у 1918 році та особливою повагою до нього у польському суспільстві. Контроль, що здійснюється палатою, носить більш комплексний і переважно плановий характер та може тривати до 200 днів. Фактично аналізується господарська та фінансова діяльність відповідного замовника (у тому числі закупівельна) за певний звітний період, що в цілому співпадає з практикою роботи Рахункової палати України. Водночас, як згадувалося вище, на відміну від Рахункової палати України, Палата контролю в Польщі перевіряє також використання коштів розпорядниками місцевих бюджетів.

Аудит публічних закупівель може здійснюватися на будь-якій стадії закупівлі: оцінюється діяльність дій замовника на будь-якому етапі; вивчається доцільність визначеної потреби для закупівлі; законність дотримання закупівельних процедур; аналізуються та перевіряються укладені договори; вивчається законодавство у сфері публічних закупівель та надаються законодавчі ініціативи до Парламенту. До компетенції Палати контролю Польщі не віднесено право самостійно застосовувати санкції. Водночас Палата має право законодавчої ініціативи у Парламенті. Відомство з питань конкуренції та захисту прав споживачів (наш аналог - Антимонопольний комітет) розслідує тендерні (закупівельні) змови. Правова підстава реалізації цієї функції визначена Законом Польщі «Про конкуренцію». Згідно з польським кримінальним законодавством тендерна змова є злочином, за який передбачена відповідальність до 3 років позбавлення волі. Якщо Відомством встановлено, що учасник вступив у зговір, то він виключається з тендеру (хоча на практиці це дуже спірний момент, зважаючи на тривалий процес розслідування – про це нижче). Відомство з питань конкуренції та захисту прав споживачів розглядає переважно змови між учасниками. Змови між замовником та учасником підпадає під підслідність правоохоронних органів. Відповідно до конкурентного законодавства Польщі Відомство самостійно проводить моніторинг ринків, зокрема встановлює рівень конкуренції на цих ринках, аналізує інформацію із засобів масової інформації, а також має власну методику розрахунку штрафів в залежності від серйозності порушень і завданих неконкурентними діями збитків. Справи по факту можливого правопорушення відкриті Відомством тривають протягом 4-5 місяців. Строк давності таких справ складає 5 років. За ненадання інформації до Відомства на його запит та інші порушення, встановлені законодавством, стягується штраф в достатньо великих розмірах (до 50 млн. євро). Фактично, як і згідно українського національного законодавства, викриття змов, що є функцією Відомства, є досить тривалим процесом і не може впливати на прийняття замовником оперативних рішень щодо визначення переможця торгів чи відхилення певного учасника, який запідозрений у змові. З іншого боку, розмір штрафу, який може накладати Відомство за встановлені змови, зазвичай є доволі істотним.

Апеляційна палата оскаржень, що знаходиться в одному приміщенні з Агентством публічних замовлень, є першою інстанцією розгляду претензій учасників, на другій – скарги розглядають цивільні суди, потім – Верховний суд Польщі. Агентство публічних замовлень здійснює адміністративне забезпечення роботи Апеляційної палати (приміщення, діловодство), проте скарги розглядаються і рішення за ними виносяться незалежними членами Палати, призначеними Урядом на певний строк виключно на підставі закону. Мінімальний зміст і вимоги до скарги визначає Закон «Про публічні закупівлі» [2].

Законом передбачена плата за подання скарги, а саме: при допорогових закупівлях: товарів, послуг – еквівалент 1750 євро; робіт – еквівалент 2 330 євро. При вище порогових закупівлях плата складає: товарів, послуг – еквівалент 3 500 євро; робіт – еквівалент 4 670 євро. Водночас розмір плати за подання скарги в Україні становить: 5 тис. грн. (близько 170 євро) - у разі оскарження процедури закупівлі товарів або послуг та 15 тис. грн (близько 500 євро) - у разі оскарження процедури закупівлі робіт. Отримані кошти за розгляд скарги зараховуються до спецфонду органу оскарження. При цьому платить той, хто програв у справі, покриваючи також інші витрати, пов'язані із розглядом скарги (експерти, додаткові експертизи тощо). У разі відкликання скарги до винесення рішення по суті учаснику повертається 90% коштів плати. До органу оскарження протягом року, у середньому, подається на розгляд 2 500 скарг. При цьому, процедура закупівлі у разі подання скарги автоматично не призупиняється, але до прийняття органом оскарження рішення по суті не можна укладати договір. Розгляд скарги триває протягом 15 календарних днів. Як і в Україні, на засідання з розгляду скарги, крім скаржника та замовника, також можуть бути запрошені всі зацікавлені особи.

До компетенції Апеляційної палати оскаржень віднесено прийняття таких питань [3]: відхилити скаргу; у рішенні конкретно визначити порушення замовника, яке він повинен виправити, або замовник може відмінити торги у разі неможливості виправити встановлені порушення. Зокрема, з 2500 розглянутих у 2016 році Апеляційною палатою скарг: близько 950 було відхилено; 606 – прийнято до розгляду; 590 – відкликано скаржником; 469 – замовник самостійно визнав порушення, тобто вніс відповідні зміни до тендерної документації. Водночас, у 2016 році АМКУ за результатами розгляду скарг прийнято 3426 рішень, з них: відмовлено у задоволенні скарги – 309; задоволено повністю – 69; задоволено частково – 539; повернуто без розгляду – 0; прийнято до розгляду – 1117;

припинено розгляд – 327 [1]. До польського цивільного суду (2-га інстанція) було оскаржено 169 (або 6,7%) рішень, прийнятих органом оскарження, з них 25 рішень судом змінено, а в інших позовах прийнято рішення про відхилення чи відмови в розгляді.

Питання фінансової відповідальності у Польщі регулює спеціальний Закон «Про порушення бюджетної дисципліни». Основні принципами Закону є: ніхто не може нести відповідальність, яка не визначена в законодавстві; Закон не має зворотної дії. У Законі визначено, що термін дії фінансового правопорушення складає три роки з дня скоєння. У цьому Законі передбачено такі види фінансового покарання: попередження; догана; грошовий штраф; заборона виконувати функції посадовою особою. Різниця між доганою та попередженням полягає в тому, що у разі якщо у вигляді покарання визначається догана, то особа протягом терміну покарання не має права отримувати премії, інші заохочувальні виплати. У разі якщо накладається лише попередження, то премія може бути виплачена. Інформація про виявлені правопорушення у фінансовій сфері від Вищої палати, регіональних палат, Агентства публічних замовлень направляється до вищезгаданих спеціально уповноважених при Міністерстві фінансів Польщі, які визначають міру відповідальності.

В Польщі також існує 2 спеціальні Комісії: – при Президенті, та – при Раді Міністрів Польщі. Вони є комісіями першої інстанції з розгляду поданих інформацій про виявлені правопорушення. У Польщі також існує реєстр фінансових правопорушників. Зняття інформації з реєстру можливо не раніше ніж через 2 роки після накладення покарання, але не раніше дня виплати штрафу у повній мірі.

Загалом, Польща має свій національний досвід розвитку сфери закупівель, який в окремих принципових моментах відмінний від практики інших країн ЄС. Зокрема, це стосується поєднання в одному органі функцій нормативного регулювання та оперативного контролю закупівель. Реалізація функцій контролю та оскарження, та розподіл їх виконання має певні відмінності й від української практики. В першу чергу, це стосується суміщення в органі координації (Агентстві публічних замовлень) функцій правового регулювання та оперативного контролю. Крім цього, серйозні повноваження щодо фінансового контролю надані Міністерству фінансів. В Україні також відсутній інститут Уповноважених осіб, які визначають міру відповідальності за порушення. Те саме стосується відповідальності за порушення процедур закупівель та фінансової дисципліни. Є також відмінності у правах органів при накладанні певних санкцій (зокрема, фінансових) за порушення у сфері закупівель. Зокрема, на відміну від української практики, орган оперативного контролю в Польщі (Агентство публічних замовлень) не складає протоколи про накладення фінансових покарань. Зокрема, лише окремі органи мають право визначати межі відповідальності органів та конкретних осіб за порушення у цій сфері.

В Польщі відсутнє поняття «моніторингу» у розумінні української системи закупівель як оперативної перевірки відповідності дотримання законодавства, водночас фактично саме такі функції, виконує Агентство публічних замовлень. Це дозволяє замовникам усунувати можливі порушення на початковій стадії організації процедур закупівель та заощаджувати час, необхідний для організації нової процедури. Основне, що має бути реалізовано в Україні, спираючись на досвід Польщі, це якнайшвидше правове врегулювання поняття «моніторингу», як різновиду оперативного контролю за дотриманням законності проведення замовниками процедур закупівель. При цьому, такий моніторинг має проводитися за визначеною і нормативно закріпленою методикою та не повинен передбачати автоматичне призупинення чи відміну процедури закупівлі, як власне і накладення санкцій. Водночас замовнику має бути надано право оспорювати висновки органу контролю у певний період. Зважаючи на те, що в Україні закупівельний процес здійснюється в електронному режимі, то і весь процес моніторингу має бути реалізований максимально прозоро і зручно через існуючу систему електронних закупівель. Крім того, при здійсненні моніторингу допорогових закупівель в Україні вже успішно застосовуються ризик-індикатори, методика застосування яких розроблена спеціалістами Трансперенсі Інтернешнл у співпраці з Мінекономрозвитку та іншими учасниками команди «Прозорро». Важливим є також вирішення питання кадрового забезпечення здійснення контрольних функцій, а також - моніторингу.

В апараті Агентства публічних замовлень Польщі працює всього 130 осіб. В структуру входить 7 департаментів, зокрема, юридичний департамент, 2 контрольних департаменти, департамент інформації освіти та аналізу, апеляційний департамент, організаційно-фінансовий офіс, внутрішній

аудит. Контрольні департаменти поділяються за двома напрямками використання коштів – коштів з держбюджету (21 особа) та кошти Євросоюзу (21 особа). Саме до повноважень контрольних департаментів входить перевірка дотримання законодавства щодо закупівель замовниками. Водночас, в штаті Державної аудиторської служби України з урахуванням регіональних підрозділів донедавна нараховувалося більше 3000 осіб.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Польський досвід здійснення закупівель є найбільш показовим для України. Зокрема, польське Агентство публічних замовлень здійснює як моніторинг формального дотримання вимог закону у процедурах закупівлі, так і макро моніторинг функціонування всієї системи державних закупівель Польщі, на що Українському уряду доцільно звернути особливу увагу.

Вища палата контролю Польщі та її регіональні підрозділи здійснюють контроль публічних закупівель переважно після укладення договору, що не обмежує можливості Палати контролю щодо перевірок закупівель і у період їх проведення, а аудит публічних закупівель може здійснюватися на будь-якій стадії закупівлі, що також важливо врахувати в Україні. Обов'язковому контролю підлягають закупівлі, що фінансуються чи спів фінансуються за рахунок коштів ЄС, що дорівнюють чи перевищують 10 млн. євро (при закупівлі товарів чи послуг) та 20 млн. євро (для робіт).

Питання фінансової відповідальності у Польщі регулює спеціальний Закон «Про порушення бюджетної дисципліни». У ньому передбачено такі види фінансового покарання: попередження; догана; грошовий штраф; заборона виконувати функції посадовою особою. Якщо у вигляді покарання визначається догана, то особа протягом терміну покарання не має права отримувати премії, інші заохочувальні виплати, а якщо накладається лише попередження, то премія може бути виплачена. Інформація про виявлені правопорушення у фінансовій сфері від Вищої палати, регіональних палат, Агентства публічних замовлень направляється до вищезгаданих спеціально уповноважених при Міністерстві фінансів Польщі, які визначають міру відповідальності.

Джерела та література

1. Яременко С. Контроль публічних закупівель. Досвід для України. URL: <https://dozorro.org/blog/kontrol-publichnyh-zakupivel-dosvid-polshi-dlya-ukrayini> (дата звернення: 15.10.2019)
2. Про публічні закупівлі: Закон України від 25 грудня 2015 року №922-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/922-19> (дата звернення: 10.10.2019)
3. Яременко С., Шатковський О. Контроль у сфері публічних закупівель: релевантний для України досвід Польщі. URL: <https://eupublicprocurement.org.ua/контроль-у-сфері-публічних-закупівел.html> (дата звернення: 25.10.2019)

References

1. Yaremenk, S. Kontrol publichnykh zakupivel. Dosvid dlia Ukrainy. [Control of public procurement. Experience for Ukraine] URL: <https://dozorro.org/blog/kontrol-publichnyh-zakupivel-dosvid-polshi-dlya-ukrayini> (Last accessed: 15.10.2019) [in Ukrainian].
2. Pro publichni zakupivli: Zakon Ukrainy vid 25 hrudnia 2015 roku. [On Public Procurement: Law of Ukraine on December 25, 2015]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/922-19> (Last accessed: 10.10.2019) [in Ukrainian].
3. Yaremenko, S., Shatkovskiy, O. Kontrol u sferi publichnykh zakupivel: relevantnyi dlia Ukrainy dosvid Polshchi. [Public Procurement Control: Relevant for Ukraine Experience in Poland]. URL: <https://eupublicprocurement.org.ua/контроль-у-сфері-публічних-закупівел.html> (Last accessed: 25.10.2019) [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 20.11.2019 р.